

RKC Onderzoek Fietsbeleid – Visie loopt spaak in de uitvoering

De Rekenkamercommissie (RKC) heeft onderzoek gedaan naar het fietsbeleid, onderdeel van het mobiliteitsbeleid. In Haarlem heeft de fiets hoge prioriteit binnen het bereikbaarheids- en mobiliteitsbeleid. Na voetgangers heeft de fiets de tweede plek vóór openbaar vervoer en auto. De RKC stelt de vraag of het actuele beleid, met de groeiende mobiliteit, toekomstbestendig is? De RKC heeft onderzocht wat de resultaten zijn van vele jaren fietsbeleid en welke lessen daaruit kunnen worden getrokken voor de toekomst. Ook is er een enquête onder inwoners gehouden.

Onderzoekresultaten

Het Haarlems beleid is op 10 aspecten onderzocht en beoordeeld door deskundigen. De aspecten zijn bijvoorbeeld de uitwerking van de beleidsvisie in een actieprogramma, het beschikbare budget, de kwaliteit van de infrastructuur, fietsparkeren, verkeersveiligheid en de wijze van monitoring van de resultaten. Daaruit blijkt dat Haarlem op een schaal van 0 tot 4, vrij laag scoort met een gemiddelde van 1,7.

Haarlem heeft de fysieke kenmerken om een 'echte' fietsstad te zijn, maar in een vergelijking met de 25 grootste steden blijft Haarlem steken in de middenmoot. Ook is het fietsbudget in Haarlem laag vergeleken met steden die expliciet hun fietsambitie hebben uitgesproken.

Aan de enquête onder inwoners hebben ruim 1700 Haarlemmers deelgenomen. Daaruit blijkt dat er in Haarlem veel wordt gefietst, zelfs meer dan 5 jaar geleden. Volgens de respondenten is binnen de stad fietsen vaak sneller en levert autogebruik parkeerproblemen op. De Haarlemmer wil onder andere graag meer aandacht voor fietsveiligheid en wil beter kunnen doorfietsen in de stad, zonder oponthoud. *Zie voor een samenvatting van de resultaten de infographics op de volgende bladzijden.*

Conclusies en aanbevelingen

Op basis van het onderzoek constateert de RKC dat het zeker niet slecht is gesteld met het fietsen in Haarlem, maar dat er gegeven de kenmerken van de stad en de prioriteit voor fietsen in het beleid meer mag worden verwacht. Zeker bij de groeiende mobiliteit is het huidige beleid niet toekomstbestendig. Ook is het fietsbeleid versnipperd en eenzijdig doordat niet aan alle elementen van een volwaardig fietsbeleid voldoende aandacht wordt besteed. Tot slot maakt de gemeente onvoldoende gebruik van de beschikbare kennis en inzichten van professionals en inwoners van de stad.

Om te komen tot meer toekomstbestendig beleid heeft de RKC de volgende twee aanbevelingen geformuleerd:

- 1) Vertaal de fietsambitie naar concrete fietsmaatregelen in het nieuwe fietsbeleid dat in 2021 wordt vastgesteld.*
- 2) Maak het fietsbeleid compleet door in het nieuwe beleid alle 10 aspecten te verwerken en per onderdeel het ambitieniveau te bepalen.*

Het college heeft in zijn bestuurlijk reactie aangegeven opvolging te geven aan deze aanbevelingen.

Evaluatie Fietsbeleid

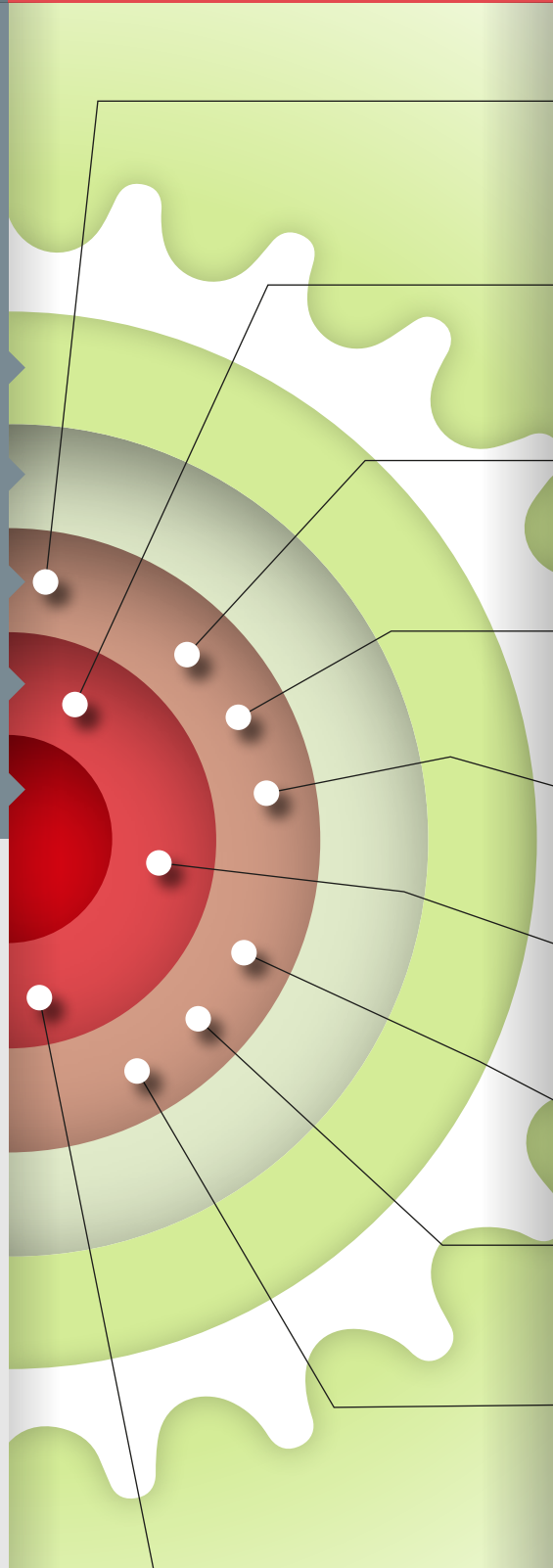
geïntegreerd beleid

systematisch beleid

geïsoleerd beleid

ad hoc beleid

geen beleid

Visie & Beleid

Een richtinggevende visie op fietsen die is vertaald in een concreet fietsbeleidsplan.

Beleid nieuwe ontwikkelingen

Beleid rond nieuwe mobiliteitsontwikkelingen zoals deelfietsen en MaaS.

Budget & Capaciteit

Toereikend budget en capaciteit voor de uitvoering van beleid en voor interne en externe afstemming.

Realisatie fietsnetwerk

Planmatige realisatie van een fietsnetwerk met een hoog kwaliteitsniveau.

Infrastructuur

Aanleg kwaliteitsvolle fietsinfrastructuur en pro-actief onderhoud.

Verkeersveiligheid

Risicogestuurde en proactieve aanpak van verkeersveiligheid met aandacht voor alle doelgroepen.

Fietsparkeren

Een fietsparkeerplan voor centrum, station en woonwijken.

Stimulering fietsgebruik

Structurele stimulering fietsgebruik bij specifieke doelgroepen.

Invloed fietsers

De wijze waarop behoeften van fietsers worden betrokken bij het beleid.

SMART beleidsdoelen

Concrete doelen en systematische dataverzameling voor monitoring van beleid.

95%

Bijna heel Haarlem fietst!

Uitkomsten enquête 2020

56%

fietst dagelijks

Vrouwen fietsen iets
vaker dan mannen

Hoger opgeleiden
fietsen relatief veel

41%

Van de niet-fietsers geeft aan
dat dit fysiek niet mogelijk is

16%

Van de niet-fietsers
heeft 16% geen fiets

Top 3 fietsgebruik:

1. Winkelen en
boodschappen
doen 88%

2. Vrije tijd (uitgaan
of afspreken met
vrienden) 85%

3. Recreatie
of sport 63%

44%

Fietst naar zijn/haar werk

5.6

Gemiddelde afstand
woon-werkverkeer in km.

83%

Fietst evenveel of meer
dan 5 jaar geleden

Waarom zijn Haarlemmers meer gaan fietsen?

42%
Fietsen
is sneller

36%
Meer
sport en
recreatie

34%
Problemen
met parkeren
auto

Waarom zijn Haarlemmers minder gaan fietsen?

37%
Klaar met
school of
studie

19%
Auto toch
sneller

14%
Afname
verkeers-
veiligheid

Aandachtspunten voor beleid bij fietsen in Haarlem

- Minder veiligheid door snelle fietsers (e-bikes en racefietsers) en scooters op fietspad
- Veiligheid van fietsende kinderen
- Doorfietsen in de stad zonder ophoud
- Hoeveelheid fietsen en fietsparkeren in het centrum

Grootste ergernissen respondenten

- Inrichting en onderhoud fietspaden: Rijksweg grootste pijnpunt
- Fietsers in het centrum (hoeveelheid, fietsen in winkelgebied, parkeren)
- Onvoldoende doorgaande routes en doorstroming fietsverkeer
- Veiligheid

Highlight per Stadsdeel

